Komunikat Prezesa KRDL
dr n. med. Moniki Pintal-Ślimak
w sprawie studiów podyplomowych w zakresie analityki medycznej

W nawiązaniu do burzliwej dyskusji w środowisku diagnostów laboratoryjnych, wywołanej powstawaniem nowych studiów podyplomowych w zakresie analityki medycznej oraz działań podejmowanych przez Krajową Izbę Diagnostów Laboratoryjnych, poniżej przedstawiam stanowisko podsumowujące Prezesa KRDL w tym przedmiocie.

Mając na uwadze ustawowe zadania samorządu zawodowego, obejmujące reprezentowanie osób wykonujących zawód diagnosty laboratoryjnego, sprawowanie pieczy nad należytym i sumiennym wykonywaniem tego zawodu w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony, sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem czynności medycyny laboratoryjnej oraz przyznawanie prawa wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego, jako Prezes KRDL zawsze podejmowałam i podejmuję działania zmierzające do umocnienia ochrony naszego zawodu jako zawodu zaufania publicznego.

Nasz zawód wymaga spełnienia określonych prawem standardów wykształcenia i przygotowania zawodowego. Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu zostały określone w przepisach ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Kształcenie prowadzone jest na jednolitych studiach magisterskich na kierunku analityka medyczna, przyporządkowanym do dyscypliny naukowej nauki medyczne albo nauki farmaceutyczne jako dyscypliny wiodącej.

Właśnie z tych względów organy samorządu diagnostów laboratoryjnych konsekwentnie podejmowały działania na rzecz ochrony standardów kształcenia oraz zasad dostępu do zawodu.

VI Krajowy Zjazd Diagnostów Laboratoryjnych uchwalił wytyczne działania samorządu i organów KIDL na lata 2023–2026, obejmujące między innymi dalsze działania na rzecz podnoszenia prestiżu zawodu diagnosty laboratoryjnego oraz postulowanie zmian legislacyjnych dotyczących zasad dostępu do zawodu. Wytyczne te były przedmiotem rozmów prowadzonych w Ministerstwie Zdrowia z udziałem kierownictwa resortu oraz Departamentu Rozwoju Kadr Medycznych.

W ramach realizacji przyjętych przez samorząd kierunków działania jako Prezes KRDL wielokrotnie podnosiłam kwestie związane z dostępem do zawodu, w szczególności w kontekście relacji pomiędzy standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego a programami kształcenia podyplomowego w zakresie analityki medycznej.

Kontynuowałam również stanowisko samorządu prezentowane już w poprzedniej kadencji Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych. Wówczas wyrażono kategoryczny sprzeciw wobec proponowanych rozwiązań dotyczących dostępu do

zawodu diagnosty laboratoryjnego przewidzianych w projektowanych przepisach ustawy o medycynie laboratoryjnej. Stanowisko to znalazło następnie odzwierciedlenie w działaniach Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych VI Kadencji, która sprzeciwiała się reaktywacji szkolenia podyplomowego z zakresu analityki medycznej jako alternatywnej ścieżki uzyskiwania prawa wykonywania zawodu oraz wskazywała na potrzebę zapewnienia zgodności z prawem zasad uzyskiwania prawa wykonywania zawodu przez absolwentów kierunków niemedycznych.

W związku z uzyskaniem informacji o prowadzonej rekrutacji na studia podyplomowe w zakresie analityki medycznej niezwłocznie zostały podjęte działania mające na celu wyjaśnienie sytuacji oraz ochronę interesów środowiska diagnostów laboratoryjnych. W ramach tych działań skierowałam rychłe wystąpienia do m.in. Ministra Zdrowia, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Rzecznika Praw Obywatelskich, a także do Przewodniczącego i Członków Konwentu Dziekanów Wydziałów Farmaceutycznych Uczelni Medycznych Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych.

Na podkreślenie zasługuje również współdziałanie w tej sprawie wielu podmiotów środowiska diagnostów laboratoryjnych, w tym konsultanta krajowego w dziedzinie diagnostyki laboratoryjnej, Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej, środowiska Młodych Diagnostów oraz organizacji związkowych reprezentujących pracowników medycznych laboratoriów diagnostycznych.

Powyższe działania były konsekwencją stanowisk przyjętych przez organy samorządu i pozostawały wyrazem realizacji ustawowych obowiązków Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych.

W tym kontekście szczególnego podkreślenia wymaga fakt, że rozpowszechniane informacje sugerujące rzekome powiązania Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych lub Prezesa KRDL z uniwersytetem w zakresie kształcenia podyplomowego z analityki medycznej były nieprawdziwe i pozostawały w oczywistej sprzeczności z podejmowanymi działaniami.

Trudno bowiem pogodzić z faktami tezę o wspieraniu przedsięwzięcia, wobec którego podejmowane były oficjalne interwencje, wystąpienia i działania zmierzające do wyjaśnienia jego zgodności z obowiązującym porządkiem prawnym.

W związku z pojawiającymi się próbami przypisywania KIDL oraz Prezesowi KRDL działań, które nigdy nie miały miejsca, konieczne było wydanie oświadczenia jednoznacznie potwierdzającego brak jakiejkolwiek współpracy w zakresie kształcenia podyplomowego z analityki medycznej oraz brak związku z prowadzoną rekrutacją.

Dezinformacja nie zawsze polega na rozpowszechnianiu informacji całkowicie nieprawdziwych. Często opiera się na wybiórczym przedstawianiu faktów, pomijaniu kontekstu lub budowaniu nieuprawnionych skojarzeń prowadzących odbiorców do błędnych wniosków. Takie działania nie służą środowisku zawodowemu ani merytorycznej debacie o przyszłości zawodu diagnosty laboratoryjnego. Prowadzą natomiast do podziałów, podważania zaufania oraz osłabiania autorytetu instytucji samorządu zawodowego.

Dlatego raz jeszcze apeluję o odpowiedzialność za słowo, weryfikowanie informacji u źródła oraz powstrzymywanie się od rozpowszechniania niesprawdzonych informacji i pomówień.

Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych działa transparentnie. Dokumenty, stanowiska oraz podejmowane działania w przedmiotowej sprawie były na bieżąco publikowane i udostępniane środowisku. Wszelkie podejmowane czynności miały na celu ochronę standardów wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego, interesów środowiska zawodowego oraz bezpieczeństwa pacjentów.

W sprawach fundamentalnych dla zawodu diagnosty laboratoryjnego potrzebujemy dziś przede wszystkim rzetelnej informacji, wzajemnego szacunku i współpracy. Tylko w ten sposób możliwe jest skuteczne działanie na rzecz dalszego rozwoju zawodu i ochrony jego wysokich standardów.